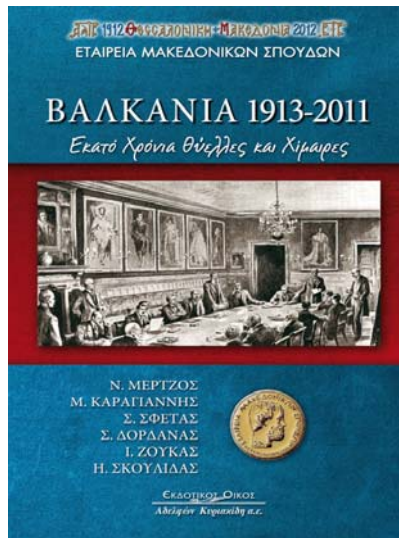

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Βαλκάνια 1913-2011: Εκατό Χρόνια Θύελλες και Χίμαιρες Νέα μελέτη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, σε συνεργασία με τις εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη, κυκλοφόρησε τη νέα συλλογική επιστημονική μελέτη της με τίτλο *Βαλκάνια 1913-2011: Εκατό Χρόνια Θύελλες και Χίμαιρες*.

Είναι κατά σειράν η πέμπτη από τις δεκαοκτώ αλληπάλληλες ειδικές πρωτότυπες επιστημονικές μελέτες που η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών αφιερώνει στην Εκατονταετηρίδα 1912-2012 από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης και της Ελληνικής Μακεδονίας.

Η τύχη της Μακεδονίας κρίθηκε οριστικά στους Βαλκανικούς Πολέμους. Ωστόσο, κατά τα επόμενα εκατό χρόνια ο κρίσιμος γεωπολιτικός χώρος της υπήρξε –και στο μέλλον παραμένει– σημαντικός έως καθοριστικός παράγων στην πολιτική και στις σχέσεις των ομόρων βαλκανικών κρατών σε απόλυτη συνάρτηση με τις γεωπολιτικές επιδιώξεις των εκάστοτε Μεγάλων Δυνάμεων και Συνασπισμών. Καθίσταται προφανές, λοιπόν, ότι στη σύγχρονη εποχή μας παρουσιάζουν στρατηγικό ενδιαφέρον η κατάσταση, η πολιτική και οι σχέσεις των ομόρων βαλκανικών κρατών σε εξίσου απόλυτη συνάρτηση με τις γεωπολιτικές επιδιώξεις των σημερινών Μεγάλων Δυνάμεων και Συνασπισμών μετά τις σεισμικές μεταβολές που, από τα τέλη του 20ού αιώνα, σημειώθηκαν και εξακολουθούν να εξελίσσονται ραγδαία ή να κυφορούνται εν δυνάμει στη Χερσόνησο του Αίμου, στην Ευρώπη και στην παγκόσμια κλίμακα. Συνεπώς, είναι πολύ σημαντικό να έλθει σε μια πρώτη, συνοπτική αλλά έγκυρη επιστημονική επαφή με την οπτική και την προοπτική του προαναφερομένου πλέγματος ο κάθε πολίτης και προ πάντων η εν γένει ηγεσία της Ελλάδος. Οι λόγοι είναι προφανείς και πολλοί. Υπενθυμίζονται κυρίως οι εξής:

1ον Η Θεσσαλονίκη κατέχει δεσπόζουσα γεωπολιτική θέση στα Βαλκάνια, δεν την έχει αξιοποιήσει και δεν διαθέτει ένα αξιόπιστο συνεκτικό και γενικά αποδεκτό στρατηγικό σχέδιο για το άμεσο μέλλον της στα Βαλκάνια. Επί πλέον είναι η πρωτεύουσα πόλη ανοικτή κατ' εξοχήν στα σύγχρονα βαλκανικά ρεύματα και στους διεθνείς σχεδιασμούς της νέας βαλκανικής –και όχι μόνον– «αρχιτεκτονικής», ενώ, λόγω των συνθηκών, ιδιαίτερα λόγω του Μακεδονικού, βρίσκεται ταυτόχρονα εκτεθειμένη σε ισχυρά κλειστοφοβικά κηρύγματα.

2ον Η μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών, των πολιτικών και των ποικιλώνυμων ηγεσιών γνωρίζει ελάχιστα τη βαλκανική πραγματικότητα. Επί πλέον ελαύνεται από κατεστημένους μύθους όπως π.χ. τα Βαλκανικά Σύμφωνα Συνεργασίας, οι «Σέρβοι αδελφοί», η πολυπολιτισμικότητα και το αντίστροφό της, ο ρόλος των ξένων οικονομικών προσφύγων κ.ά.

3ον Η κατάσταση στα Βαλκάνια σήμερα είναι ιδιαίτερα ρευστή. Μια τοπική ανατροπή, διόλου απρόοπτη μάλιστα, δεν αποκλείεται να προκαλέσει νέο ντόμινο σεισμικών μεταβολών. Η Ελλάδα, παρά τη δεινή κρίση της και παρακμή, εξακολουθεί να αποτελεί τον σχετικά πιο δυναμικό σταθεροποιητικό παράγοντα της βαλκανικής ενδοχώρας της και έτσι την αξιολογεί, μάλλον εν αγνοία της, η μεγάλη διεθνής γεωστρατηγική.

4ον Στο βαλκανικό κενό ισχύος υπεισέρχεται μεθοδικά η ανερχόμενη νεο-οθωμανική Τουρκία καταλαμβάνοντας ολοένα περισσότερες θέσεις στρατηγικού ελέγχου στα Βαλκάνια. Η Κωνσταντινούπολη, επί παραδείγματι, υποκατέστησε ήδη τη Θεσσαλονίκη ως Μητροπολιτικό Κέντρο της Βαλκανικής. Η Φύση απεχθάνεται τα κενά και τα αναπληρώνει γοργά.

Οι καθηγητές Ιστορίας Σπύρος Σφέτας, Μάνος Καραγιάννης, Ιάκωβος Μιχαηλίδης και Ηλίας Σκουλίδας, ο λέκτορας Ιστορίας Στράτος Δορδανάς, ο αντιστράτηγος ε.α. Ιωάννης Ζούκας και ο Πρόεδρος της Εταιρείας Ν. Ι. Μέρτζος αναλύουν τα κεφάλαια Τα Βαλκάνια σήμερα, Η Απόφαση της Χάγης, Προκλήσεις και Αναμορφώσεις, Η Τουρκία στα Βαλκάνια σήμερα, Η Ρωσία στα Βαλκάνια μετά τον Ψυχρό Πόλεμο, Τα Βαλκανικά Σύμφωνα Φιλίας, Σερβία-Ελλάδα, Γιουγκοσλαβία-Ελλάδα, Βουλγαρία-Ελλάδα και Αλβανία-Ελλάδα τα τελευταία εκατό χρόνια.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Θεσσαλονίκη, Μάιος 2012